

КРАЩІ ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

УДК 364-786-053.5-053.6-056.26:338.48-2-056.26

DOI: 10.31499/2618-0715.2(9).2022.267384

ДАЙДЖЕСТ ПОДІЙ І ЗАХОДІВ У МЕЖАХ РОЗРОБКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ТЕМИ «СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ»

Укладачі: Кравченко Оксана, Молоченко Інна, Чупіна Катерина, Міщенко
Марина, Резніченко Ірина, Левченко Наталія, Скочко Максим, Песоцька Юлія,
Поліщук Олена, Салата Назар, Коляда Назарій, Бояр Вікторія

Кравченко Оксана, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

ORCID 0000-0002-9732-6546

E-mail: okskravchenko@ukr.net

В огляді висвітлено дайджест подій і заходів, що відбулися на базі Уманського державного педагогічного університету у межах розробки науково-дослідної теми «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» за участі науково-педагогічних працівників, аспірантів, магістрів та студентів протягом 2022 року.

Над розробкою цієї тематики працюють члени Центру соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Мета діяльності Центру – консолідація зусиль відповідних структурних підрозділів університету, залучених органів виконавчої влади та громадських організацій, що спрямовані на соціально-педагогічну та психологічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами в їхній адаптації до студентського та педагогічного колективу, інтеграції в освітнє та соціальне середовище.

Ключові слова: соціально-психологічна реабілітація, діти і молодь з особливими освітніми потребами, інклюзивний туризм, науково-дослідна робота.

DIGEST OF EVENTS AND ACTIVITIES IN THE DEVELOPMENT FIELD OF THE SCIENTIFIC RESEARCH TOPIC «SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL REHABILITATION OF CHILDREN AND YOUTH WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS BY MEANS OF INCLUSIVE TOURISM»

Kravchenko Oksana, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Social Pedagogy and Social Work Department, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

ORCID 0000-0002-9732-6546

E-mail: okskravchenko@ukr.net

The review highlights a digest of events and activities that took place on the basis of the Uman State Pedagogical University within the framework of the development of the research topic «Social and psychological rehabilitation of children and youth with special educational needs by means of inclusive tourism» with the participation of scientific and pedagogical workers, graduate students, masters and students during 2022.

Members of the Center for Social and Educational Integration and Inclusive Rehabilitation and Social Tourism «Without Barriers» of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University are working on the development of this topic. The purpose of the Center is to consolidate the efforts of relevant departments of the university, executive bodies and NGOs aimed at socio-pedagogical and psychological support of people with special educational needs in their adaptation to the student and teaching staff, integration into the educational and social environment.

Keywords: *social and psychological rehabilitation, children and youth with special educational needs, inclusive tourism, research work.*

Постановка проблеми. За останнє десятиріччя Україна зазнала ряд суспільно-політичних та соціально-економічних потрясінь: революція Гідності (2013–2014 рр.); гібридна війна на Сході України (2014 – 2022 рр.); поширення коронавірусної інфекції COVID-19 та долання її наслідків. Ці події спровокували збільшення кількості населення вразливих категорій, як і самих категорій (учасники АТО/ООС, вимушенні переселенці, родини загиблих тощо), потребу в соціальному захисті та соціальному забезпечення, пошуку і розширенні форм і методів соціально-психологічної реабілітації.

Новим викликом стало вторгнення РФ на територію нашої країни – війна, що за декілька днів знищила житлові масиви в містах, зруйнувала лікарні, пологові будинки; люди з окупованих міст масово евакуювалися, багато мирних жителів загинуло, зокрема молодь і діти.

Водночас в умовах російсько-української війни порушуються основні права і свободи людини, визначені Конвенцією ООН: право на життя; право на свободу та особисту недоторканність, право на повагу до приватного і сімейного життя; свобода вираження поглядів тощо; а також основні права, визначені Конвенцією про права дитини: право на життя, право вільно висловлювати свої думки; права на особисте і сімейне життя, недоторканність житла; право дитини на користування найбільш досконалими послугами системи охорони здоров'я та засобами лікування хвороб і відновлення здоров'я; право кожної дитини на рівень життя, необхідний для фізичного, розумового, духовного, морального і соціального розвитку дитини тощо.

Складася складна соціальна реальність: фактично в умовах війни всі громадяни перебувають у складних життєвих обставинах і потребують допомоги та захисту, а також відновних практик від наслідків війни.

У 2020 році в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини на факультеті соціальної та психологічної освіти розпочалася розробка науково-дослідної теми для молодих вчених «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму». Державний реєстраційний номер: 0119U103978.

Так склалося, що у 2021 році дослідження трансформувалися на вирішення наукової проблеми реабілітації внаслідок поширення коронавірусної інфекції COVID-19. За результатами проведених досліджень підготовлено науково-методичний

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

довідник «Соціальна інклузія дистанційного освітнього процесу» з рекомендаціями щодо психологічного супроводу та соціально-педагогічного патронажу учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

У 2022 р – війна!

Співробітники держбюджетної теми розпочали дослідження, спрямовані на розробку рекомендацій щодо соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді внаслідок війни.

Мета огляду – висвітлення дайджесту подій і заходів, що відбулися на базі Уманського державного педагогічного університету у межах розробки науково-дослідної теми «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклузивного туризму» за участі науково-педагогічних працівників, аспірантів, магістрів та студентів протягом 2022 року.

Участь у тренінгу «Допомога дітям та молоді з особливими потребами у надзвичайних ситуаціях»

Викладачі та аспіранти факультету взяли участь у тренінгу «Допомога дітям та молоді з особливими потребами у надзвичайних ситуаціях».

Спікери є ізраїльські фахівці в цій галузі, які мають великий досвід роботи в надзвичайних ситуаціях.

На тренінгу було розглянуто такі теми:

- Інструменти та принципи надання освітньої та терапевтичної підтримки учням з особливими потребами та їхнім родинам у надзвичайних ситуаціях
- Можливі заходи та алгоритми з надання допомоги
- Різні особливості роботи відповідно до типу специфічних потреб дитини

Дану навчальну програму для українських психологів та психотерапевтів реалізовано за допомоги освітнього центру METC Mashav, Відділу Спеціальної Освіти Міністерства Освіти Ізраїлю.

Тренінг проводиться в рамках проекту «Оборона дітей України», який реалізує Науковий Ліцей ім. Чурюмова спільно з ВГО «Поруч».

Партнери: Міністерство освіти і науки України та Інститут соціальної та політичної психології НАПН.

Давайте разом обороняти наших дітей і все буде Україна!

Посилання на захід: <http://surl.li/bsfhu>

Викладачі та здобувачі вищої освіти долучилися до роботи з внутрішньо переміщеними особами

28 березня 2022 року відбулася робоча зустріч за темою «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб» у межах розробки плану заходів для організації заходів для дітей, які зі своїми сім'ями переїхали до міста Умань з «гарячих» точок України.

Внутрішньо-переміщених сімей гостинно прийняв Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

У межах проходження практики здобувачі вищої освіти факультету соціальної та психологічної освіти (від «молодших бакалаврів» до «докторів філософії») долучатимуться до роботи із сім'ями з дітьми, які проживають у гуртожитку університету.

Під час зустрічі за участі декана факультету – Оксани Кравченко, заступника декана з організації практичної підготовки – Світлани Роєнко, координатора Клініки, дружньої для молоді – Влади Швець, голови студентської ради – Тетяни Тарасюк, окреслено загальні засади соціально-психологічної підтримки вразливих категорій громадян, визначено практичний інструментарій роботи з дітьми та молоддю, які є свідками воєнних дій.

Здобувачі факультету щоденно зустрічатимуться із новими друзями з 11.00 до 12.00 год. з понеділка до п'ятниці у гуртожитку № 2.

Такий новий вид студентської волонтерської активності сприятиме посиленню професійної підготовки майбутніх соціальних працівників та психологів.

Посилання на захід: <http://surl.li/cfxrs>; <http://surl.li/bsfil>

Всеукраїнський соціальний проект «Все буде Україна»

У квітні 2022 р. кафедрою соціальної педагогіки та соціальної роботи започаткований Всеукраїнський соціальний проект «Все буде Україна», який відбувається онлайн у мережі Фейсбук на офіційній сторінці факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, на офіційних сторінках навчальних та навчально-виховних закладів та партнерів. Соціальний проект складається із мікропроектів, керівниками (відповідальними особами) якого виступають: педагоги-організатори, соціальні педагоги усіх навчальних та навчально-виховних закладів України різних рівнів. Це фото безпосередньо із виконаних дітьми робіт: (малюнків; орегамі, ляльки-мотанки тощо). Будь-яка ваша ідея буде прийнята до розгляду і опублікована згідно правил проекту.

Для участі необхідно:

- надіслати на електронну пошту t.v.koljada@udpu.edu.ua листа з підписаними ФОТО робіт дітей (молоді) краще із змонтованими відеороликами з позначкою «Все буде Україна»:

- називу мікропроекту
- називу закладу
- місто
- ПІП відповідальної особи та номер телефону.

Проект відповідає актуальним проблемам в українському суспільстві та приватиме до нашої ПЕРЕМОГИ. Після ПЕРЕМОГИ усіх відповідальних осіб та дітей буде відзначено почесними грамотами! Авторів кращих робіт буде відзначено на VII Національній премії «Діти-гордість України 2022»

Посилання на захід: <http://surl.li/bygci>

**Студентський конкурс «Психологія в моєму житті:
психологічна допомога особистості у воєнний час»**

Організатор та координатор Конкурсу: кафедра психології факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Мета Конкурсу: сприяти використанню арт-терапевтичних засобів, розвивати психологічну спостережливість, творчий підхід до вирішення конкретних психологічних ситуацій в умовах воєнного часу засобами фото-візуалізації.

Учасниками Конкурсу є здобувачі вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, факультету соціальної та психологічної освіти.

Завдання Конкурсу:

- здатність впроваджувати техніки самовідновлення внаслідок кризових подій через мистецтво;
- розвиток навичок візуалізації поняття «психологія»;
- формування навичок самопрезентації з використанням тематичного фотомистецтва;
- активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця психолога, готового надавати допомогу людині у кризових моментах.

Конкурс проводився за допомогою платформи соціальних медіа Instagram та/або Facebook. Імена переможців Конкурсу оголошенні на цих платформах, однак Instagram і Facebook не є партнерами або спонсорами Конкурсу. Вимогою щодо участі у Конкурсі є зобов'язання учасників щодо дотримання політики добросердності та політики і правил розміщення контенту в Instagram та/або Facebook або будь-якої іншої угоди із зазначеними соціальними мережами.

Посилання на захід: <http://surl.li/bsfhz>

**Підготовка і видання колективної монографії
«Соціально-психологічна реабілітація вразливих категорій громадян
від наслідків війни»**

У межах науково-дослідної теми для молодих вчених «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (державний реєстраційний номер: 0119U103978), що фінансується Міністерством освіти і науки України (термін реалізації: 2020-2022 рр.), на факультеті соціальної та психологічної освіти ініційований дослідницький проект за темою «Соціально-психологічна реабілітація вразливих категорій громадян від наслідків війни». У цьому відношенні актуальними є напрацювання, починаючи з 2014 року, з вирішення проблеми психологічної реабілітації учасників АТО/ООС та їхніх сімей. Наразі розробляються наступні напрями: теоретичні та практичні засади соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді, в тому числі з ООП, внаслідок війни; психологічна та медико-соціальна реабілітація учасників бойових дій; зміст роботи та рекомендації сім'ям, в яких виховуються діти з інвалідністю; адаптація для переміщених дітей та їхніх сімей до освітнього середовища; цифрові ресурси для організації соціально-психологічної реабілітації; міжсекторальна співпраця у

здійсненні реабілітаційних заходів в громаді; розробка авторських методик, програм, тренінгів у роботі з дітьми та молоддю.

Посилання на захід: <http://surl.li/cfxtw>

Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта

Факультет соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини реалізував проект «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта». Таку можливість заклад одержав за результатами конкурсного відбору Українського культурного фонду, який і фінансував проект. Розроблений у межах науково-дослідної теми «Система соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з особливими потребами засобами інклюзивного туризму», він спрямований на залучення молоді та людей з інвалідністю до пізнання об'єктів історико-культурної спадщини регіону.

Командою проекту розроблено 4 маршрути, які включають 37 історико-культурно-туристичні об'єкта: Тур 1. м. Умань, Тур 2. Монастирище – Жашків – Звенигородка – Тальне, Тур 3. Корсунь-Шевченківський – Канів, Тур 4. Чигирин.

Інклюзивно-соціальна 3D-карта з вміщеними чотирьма туристичними маршрутами та наявним контентом не мають аналогів як щодо можливостей онлайн подорожей регіоном, так й інклюзивним підходом до створення безбар'єрного доступу до історико-культурної спадщини Центральної України.

Пишаємося Україною!

Зaproшуємо до перегляду!

Посилання на захід: <http://surl.li/bhkrv>

Всеукраїнський фестиваль інноваційної психології з міжнародною участю

З 26 квітня по 28 квітня 2022 року в онлайн режимі відбувався Всеукраїнський фестиваль інноваційної психології з міжнародною участю, організований кафедрою психології разом із партнерами із Національного університету біоресурсів і природокористування України, Громадської організації «АНТРОПОС – Україна – для дітей цього світу дітям», Громадської організації «Тренінговий центр соціально-психологічної реабілітації «Гармонія».

26 квітня 2022 року з вітальним словом до учасників фестивалю звернулася декан факультету соціальної та психологічної освіти, доктор педагогічних наук, професор Кравченко Оксана Олексіївна, в якому підкреслила важливість підготовки майбутніх психологів до роботи з клієнтами, які пережили травмуючий досвід війни. Також, з привітанням до учасників фестивалю звернувся доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України Кваша Сергій Миколайович.

27 квітня на базі кафедри психології, лабораторії вдосконалення майстерності майбутнього психолога ім. Кагальняк А. І. факультету соціальної та психологічної

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відбувся другий робочий день Всеукраїнського фестивалю інноваційної психології.

Свої майстер-класи та виступи представили Перепада Ольга – кандидат психологічних наук, медичний психолог, голова громадської організації «Тренінговий центр соціально-психологічної реабілітації «Гармонія», яка поділилася своїм досвідом роботи з постраждалими, продемонструвала вправи для зняття тривожності та відновлення своєї ресурсності, дала практичні рекомендації надання першої психологічної допомоги щоб знизити рівень тривоги та паніки.

Другий спікер Ханс-Вольф Граф, педагог, психолог із 48-річним досвідом роботи, засновник школи ІТП (м.Мюнхен, Німеччина), асистент Анастасія Сидоренко (студент-медик Мюнхенського університету) поділився своїми поглядами на проблему «Підготовка психологів до роботи з жертвами війни», дав відповіді на запитання учасників фестивалю щодо надання психологічної допомоги постраждалим та переміщеним особам.

28 квітня 2022 квітня у режимі онлайн в рамках Фестивалю інноваційної психології з міжнародною участю відбувся майстер-клас Ольги Плетки – кандидата психологічних наук, старшого наукового співробітника Інституту соціальної та політичної психології НАН України, членкині Ради Правління НС “НПА”, членкині Ради ГО “УСТА”, голові відокремленого підрозділу ВГО “Арт-терапевтична асоціація”, практичного психолога, арт-терапевта, на тему: «Соціально-психологічний алгоритм проживання травмальних подій: ефективна допомога постраждалим в умовах тривалого стресу». Під час майстер-класу учасники фестивалю мали змогу ознайомитися з алгоритмом надання психологічної допомоги людям, які пережили травмівну подію, та відчувають довготривалий стрес. Учасники виконали психологічні вправи, дізналися про фізіологічний механізм їх дії.

Посилання на захід: <http://surl.li/cfxug>; <http://surl.li/cfxul>; <http://surl.li/cfxuo>

Виховний захід на тему «Соціально-психологічна робота на звільнених територіях»

У межах практики аспіранткою I року навчання Сарнацькою Аліною було проведено виховний захід для здобувачів факультету на тему «Соціально-психологічна робота на звільнених територіях». Аліна з власного досвіду розповіла особливості роботи з людьми, які пережили окупацію, зокрема правила поводження на звільнених територіях, найпоширеніші питання та відповіді від населення. Наприкінці зустрічі Аліна надала вичерпні відповіді на питання.

Посилання на захід: <http://surl.li/cfxut>

Науковий семінар «Львівський національний університет імені Івана Франка – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини: актуальні питання міжінституційної співпраці»

4 травня 2022 року відбувся науковий семінар «Львівський національний університет імені Івана Франка – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини: актуальні питання міжінституційної співпраці» з нагоди підписання угоди про співпрацю між Львівським національним університетом імені

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

Івана Франка та Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини.

З вітальним словом виступили доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти О.О. Кравченко та кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка Любов Нос. Оксана Кравченко та Любов Нос привітали колег та представили заклади. Було підкреслено, що угода сприятиме продовженню плідної співпраці.

Також під час семінару виступили:

Ольга Біляковська, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ЛНУ імені І. Франка з доповіддю на тему: «Якісні виміри сучасної університетської освіти».

Юлія Заячук, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ЛНУ імені І. Франка з доповіддю на тему: «Міжнародна діяльність Львівського університету: інституційні стратегії».

Наталія Коляда, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи УДПУ імені Павла Тичини з доповіддю на тему: «Досвід діяльності Центру педагогічного краєзнавства УДПУ ім. П. Тичини».

Олексій Караманов, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ЛНУ імені І. Франка з доповіддю на тему: «Музейна педагогіка в системі сучасної освітньої парадигми та поширенні наукових знань».

Ольга Ферт, доктор педагогічних наук, професор кафедри спеціальної освіти ЛНУ імені І. Франка з доповіддю на тему: «Особливості сучасної підготовки педагогічних працівників до роботи в інклюзивному освітньому середовищі».

Оксана Кравченко, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені П. Тичини з доповіддю на тему: «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму».

Юлія Песоцька, аспірантка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи УДПУ імені П. Тичини з доповіддю на тему: «Культурно-рекреаційна: педагогічні аспекти».

Модераторами наукового семінару були док. пед. н., проф. О. В. Караманов та канд. пед. н., доц. І. В. Албул.

Сподіваємося на плідну співпрацю, що сприятиме розквіту української науки на теренах нашої Батьківщини та за її межами.

Все буде Україна!

Посилання на захід: <http://surl.li/byqrj>

Марафон онлайн-зустрічей під гаслом «Світ у підтримку освіти і науки України»

У зв'язку з інтернаціоналізацією вищої освіти процес входження України в освітній простір світу відбувається активніше. У цьому відношенні важливо враховувати виклики і визначати перспективи, які поставатимуть перед

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

здобувачами вищої освіти усіх рівнів. З цією метою актуалізується необхідність ширшого залучення студентів, магістрів та аспірантів до заходів з міжнародною участю.

На факультеті соціальної та психологічної освіти стартував марафон онлайн-зустрічей для здобувачів вищої освіти з лекторами європейських країн під гаслом «Світ у підтримку освіти і науки України».

Марафон онлайн-зустрічей присвячений ознайомленню та обговоренню досвіду роботи з переселенцями в інших країнах та можливостей для підтримки студентської молоді та науковців України країнами ЄС.

13.05.2022 р. Гостьова лекція докторанткою соціально-психологічного напрямку Ягеллонського університету з фундації «Добро воля» (Республіка Польща) – Аліною Добошевською за темою «Підтримка та допомога Польщі українцям»

Посилання на новину: <http://surl.li/cesnz>

20.05.2022 р. відбулася Гостьова лекція з professor Appalachian State University, North Carolina, USA Beverly Moser на тему: «Supporting the Ukrainian people as a step towards a peaceful future» та члена американської волонтерської організації Volunteers For Ukraine, Італійської Волонтерської організації «Листівки», кандидатом психологічних наук Світлани Могилястої на тему: «Psychological readiness of students to volunteer as a factor of self-realization».

Посилання на новину: <http://surl.li/cesqe>

25.05.2022 р. відбулася Гостьова лекція Іглесіаса Ештефана, представника Поліції Іспанії, відділу роботи з українцями, перекладача на тему: «Про особливості легального статусу українців в Іспанії».

Посилання на новину: <http://surl.li/cesvf>

27.05.2022 р. відбулася Гостьова лекція Рябініної Марини Анатоліївни, спеціаліста по навчанню в м. Варшава (Польща), «Товариство з обмеженою відповідальністю «OFWCA.PL» на тему: «Можливості для підтримки українських студентів в Європі»

Посилання на новину: <http://surl.li/cesvm>

02.06.2022 р. відбулася Гостьова лекція з Іриною Куценко, соціальним працівником організації CEAR в Більбао, Іспанія на тему: «соціальна робота з біженцями в Іспанії».

Посилання на новину: <http://surl.li/cesvo>

Виховний захід «Чорнобиль-наш довічний біль»

26 квітня Науковим товариством студентів та аспірантів було підготовлено та проведено виховний захід «Чорнобиль-наш довічний біль» до Дня вшанування пам'яті жертв та ліквідаторів безпрецедентної за масштабами та наслідками техногенної катастрофи ХХ століття – аварії на Чорнобильській АЕС.

Вступне слово виголосила Кравченко Оксана Олексіївна декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

У заході приймала участь почесна гостя в.о. директора Черкаського обласного центру медико-соціальної експертизи ЧОР Масенко Наталія Володимирівна.

Слово також було надано аспірантці факультету соціальної та психологічної освіти Юлії Юріївні Песоцькій, вона перезентувала матеріал про Музей Чорнобилю.

В цей нелегкий час дуже важливо вшанувати пам'ять тих, хто приборкуючи ядерну стихію, пожертвував собою заради порятунку мільйонів людей, захистив життя майбутніх поколінь.

Посилання на новину: <http://surl.li/cfxvt>

**Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн-конференція
«Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни»**

Науковим товариством студентів та аспірантів факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини ініційовано проведення Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції «Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни».

Зі вступним словом виступили:

Кравченко Оксана Олексіївна – організаторка конференції, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Коляденко Світлана Миколаївна – співорганізаторка конференції, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальних технологій Житомирського державного університету імені Івана Франка

Караманов Олексій Владиславович – співорганізатор конференції доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, викладач ВСП «Педагогічний фаховий коледж» Львівського національного університету імені Івана Франка.

З доповідю на тему «Важливість постанови питання проблем та перспектив соціальної роботи та психології в умовах війни» виступила Лисенко Анна – студентка II курсу факультету соціальної та психологічної освіти, голова наукового товариства студентів та аспірантів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

З темою доповіді «Сучасні виклики соціальної роботи: студентський погляд» виступила Хмурівська Тетяна – студентка II курсу спеціальності Соціальна робота Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Мацюк Діана – студентка I курсу ВСП « Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка» доповіла на тему «Інклюзивні аспекти соціальної роботи у просторі музею».

З темою доповіді «Соціальна реабілітація засобами музейної педагогіки як перспективний напрям соціальної роботи в умовах війни» виступила Песоцька Юлія – аспірантка факультету соціальної та психологічної освіти, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Тарасюк Тетяна – студентка III курсу факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини доповіла на тему «Важливість волонтерської роботи в умовах війни».

Москалик Микола – студент III курсу ВСП «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка» виступив з темою «Впровадження сучасних технологій у діяльність музею соціальний аспект».

Сподівання, що Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн-конференція стала внеском у розкритті та поглибленні питання проблем та перспектив соціальної роботи та психології в умовах війни і була корисним заходом для здобувачів вищої освіти.

Посилання на новину: <http://surl.li/cfxwc>

Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінг»

24 травня 2022 року була проведена Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінг»

Мета конференції – залучення спеціалістів у сфері практичної психології до обговорення актуальних проблем формування особистості засобами еко-тренінгу.

Під час конференції були проведені майстер-класи:

«Щастя тобі! Або як впоратися з тривогою, коли коханий на війні», «СТАРИЙ І ДИТИНА» (Le Vieillard et l'enfant, Габріель Руа, переклад з французької С. Лукомська, 2021) – спікер Лукомська Світлана Олексіївна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, онкопсихолог, волонтер.

«Коли в сім'ї військовий: техніки відновлення довіри та зниження рівня катастрофізації» – спікер Швець Владислава Володимирівна, доктор філософії (психологічних наук), психолог Комунального некомерційного підприємства «Уманська міська центральна лікарня» Уманської міської ради; тренер, експерт-психолог всеукраїнських національних проектів із надання психологічної підтримки «Розкажи мені», «Мені здається», «Захищені», «Поруч».

«Самодопомога при панічних атаках» – спікер Перепада Ольга Михайлівна, кандидат психологічних наук, медичний психолог, голова громадської організації Тренінговий центр соціально психологічної реабілітації Гармонія.

Посилання на захід: <http://surl.li/cfxxc>

V Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти»

31 травня на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відбулася V Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти». Співорганізаторами конференції є Інститут проблем виховання НАПН України, Національна рада жінок України, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, Рівненський державний гуманітарний університет, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Наукова проблематика конференції:

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

-
1. Гендерна освіта як соціальна, психологічна та педагогічна проблема.
  2. Інноваційні форми роботи освітян і фахівців соціально-психологічної сфери в умовах воєнного часу.
  3. Інклюзивне навчання юнаків і юнок в умовах цифрового освітнього простору.
  4. Просоціальна особистість в умовах євроінтеграційного поступу України.
  5. Волонтерський рух: історія, сьогодення, перспективи розвитку.
  6. Ініціативність жіночих організацій світу в реаліях ХХІ століття: пошуки, перспективи

Із вітальним словом виступив Миколайко Володимир Валерійович, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Модераторами заходу були: Кравченко Оксана Олексіївна, докторка педагогічних наук, професорка, декан факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини та Тарасова Тетяна Вікторівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту проблем виховання НАПН України.

Із доповідями виступили:

Тетяна Семигіна, докторка політичних наук, професорка, членкиня Національного агентства кваліфікацій

Тема: ІНТЕГРАЦІЯ ФЕМІНІСТИЧНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ У ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Ольга Рассказова, докторка педагогічних наук, професорка кафедри соціальної роботи КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Тема: СОЦІАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ЗДОРОВ'ЯРУЙНІВНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

Людмила Порохняк-Гановська, докторка медичних наук, професорка, Голова Національної Ради Жінок України

Тема: УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ В 36-Й АСАМБЛЕЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЦЕНТРУ МІЖНАРОДНОЇ РАДИ ЖІНОК

Галина Кучер, кандидатка педагогічних наук, начальниця Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради

Тема: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ ГРОМАДЯН НА РІВНІ ГРОМАДИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД

Оксана Ташкінова, кандидатка соціологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри соціології та соціальної роботи Приазовського державного технічного університету

Тема: ДІЯЛЬНІСТЬ ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ «ART OF TEACHING LAB» ПРИАЗОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (м. Маріуполь) В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ВИКЛИКИ ТА НОВІ НАПРЯМИ РОБОТИ

Андрій Каркач, начальник Управління соціального захисту населення Подільської районної ради у м. Полтаві

Тема: ЦИФРОВІЗАЦІЯ: МІЖПОКОЛІННИЙ ТА ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТИ

Нікітіна Наталія Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мов і методики їх викладання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Тема: СУЧАСНІ МЕТОДИ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА МАНІПУЛЯЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ВПЛИВУ НА СВІДОМІСТЬ МОЛОДІ

Загалом у роботі конференції взяли участь понад 100 учасників, з них студентів – 22.

Під час конференції обговорювалися питання з проблематики гендеру в контексті соціалізації особистості; соціально-психологічної підтримки жінок в умовах війни, яка зумовлює найвищу форму насилия над людством; інтеграції феміністичної перспективи у підготовку майбутніх фахівців; ролі громадських організацій щодо захисту прав і свобод українських жінок; соціальної роботи з вразливими категоріями громадян на рівні громади в умовах війни (гендерний підхід); міжпоколінних та гендерних аспектів процесів цифровізації усіх сфер суспільного життя тощо.

Після завершення конференції учасники продовжили свою роботу в СТРІМІ до Дня захисту дітей.

Посилання на новину: <http://surl.li/cfxwl>

Онлайн-стрім «Діти. Мир. Безпека»

У межах V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участью «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти» Національною радою жінок України, Інститутом проблем виховання НАПН України та Гендерним центром Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини з нагоди Дня захисту дітей відбувся онлайн-стрім «Діти. Мир. Безпека» з обговорення найгостріших і найболячіших ситуацій злочинної війни, щодо підтримки знищених закладів освіти в ОТГ Велика Димерка на Київщині.

Захід підтримала міжнародна спільнота, зокрема:

Стефанія Кулаєва, Правозахисниця. АДЦ «Меморіал» – Брюссель. Авторка доповіді «Рома України: голоса з пекла війни. Дискримінація, епідемія, війна». ПРОБЛЕМА ОТРИМАННЯ ОСВІТИ РОМСЬКИМИ ДІВЧАТАМИ. ОСОБЛИВІ РИЗИКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ І ВІЙНИ

Віна Лакхумалані (Індія), захисниця прав дітей і Індії. ПРАВА ДІТЕЙ НА ЗАХИСТ ВІД БУДЬ-ЯКИХ ФОРМ НАСИЛЬСТВА ТА ЗЛОВЖИВАНЬ, ОСОБЛИВО ПІД ЧАС ЛЮДСЬКИХ ТА ПРИРОДНИХ КАТАКЛІЗМІВ

Луценко Євгенія, кандидатка історичних наук, Директорка ГО «Центр соціальних і гендерних досліджень «Нове життя», членкиня Міжнародної правозахисної організації Анти-дискримінаційний центр «Меморіал» (Брюссель), членкиня НРЖУ, Громадських рад при МФО «Рівні можливості» Верховної ради України та МЗС України ВОЛОНТЕРСТВО УКРАЇНЦІВ ЗА КОРДОНОМ (НА ПРИКЛАДІ БЕЛЬГІЇ).

Також на Стрімі виступила перший заступник голови Національної ради жінок України – Марія Петрова, яка розповіла, що Всеукраїнська Ліга Українських жінок

систематично опікується дітьми, наголосили про потребу у підвищенні увазі до дітей соціальних категорій, які постраждали від військової агресії (в тому числі дітей внутрішньо переміщених осіб, дітей воїнів ЗСУ та добровольчих батальйонів, дітей, чиї батьки пропали безвісти, або чиї сім'ї потрапили в складні життєві обставини.

Зворушливими були виступи представників ОТГ Велика Димерка, а особливо вихованців зруйнованої школи.

Онлайн-стрім можна переглянути за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=M7ZNGqNvPzM>

День захисту дітей

1 червня, студенти факультету соціальної та психологічної освіти долучилися до активностей, які відбувались в місті з нагоди міжнародного Дня захисту дітей. Здобувачі були волонтерами на святі, в Центрі комплексної реабілітації для дітей «Пролісок» на святі були присутні маленькі дітки з міста Умань та вихованці закладу «Пролісок».

Головним гостем свята була Уманський міський голова Ірина Плетньова, привітала усіх від щирого серця та вручила подарунки діткам.

Під час свята працювали розважальні зони, де діти мали змогу малювати та бути розмальованими, грatisя та стрибати на батутах, грatis у рухливі ігри, показати свої таланти у співах, відвідати живий куточок та виготовлення різних виробів.

Окрім того до Дня захисту дітей у Центрі розвитку дитини «Перший клас» у межах проекту «Спільно. Точки зустрічі» за підтримки UNICEF відбувся захід. До святкування доєдналися студентка 1 курсу Карина Галушко та аспірантка 1 року навчання Юлія Песоцька. Під час заходу здобувачки провели час з дітками, під час чого наносили діткам аквагрим.

Захід приніс чимало позитивних емоцій та вражень як для дітей, так і для усіх інших учасників. Сьогодні як ніколи розуміємо, що діти – це теперішнє нашої держави. І робимо все можливе, щоб їхнє дитинство було світлим та щасливим навіть у воєнний час.

Посилання на захід: <http://surl.li/cfxxv>

Програма підвищення кваліфікації за темою «Техніки відновлення довіри та зниження рівня катастрофізації в період війни»

ГО «Всеукраїнський громадський центр «Волонтер» разом з Міністерством освіти і науки України, Українським інститутом когнітивно-поведінкової терапії, Асоціацією когнітивно-поведінкової терапії та за підтримки Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) реалізує проект «Надання психосоціальної допомоги уразливим дітям, сім'ям та спеціалістам – «ПОРУЧ». В межах даного проекту на базі факультету соціальної та психологічної освіти було організовано та проведено для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних кадрів програму підвищення кваліфікації за темою «Техніки відновлення довіри та зниження рівня катастрофізації в період війни» з 01.02.2022 р. по 08.06.2022 р. Тренером даної програми була Владислава Швець – психолог КНП «Уманська міська лікарня», відділення «Клініка, дружня до молоді», тренер проекту «Поруч».

Посилання на захід: <http://surl.li/cfxyh>

Участь у проекті на тему «Соціально-психологічна допомога сім'ям з дітьми в умовах війни»

Співробітник держбюджетної теми Наталія Левченко з 7 по 10 червня 2022 року взяла участь у проекті, що організований Координатором проектів ОБСЄ в Україні спільно з Міністерством соціальної політики, на тему «Соціально-психологічна допомога сім'ям з дітьми в умовах війни». Проект включав у себе серію вебінарів для фахівців соціальної сфери, представників урядових та неурядових організацій, які працюють з людьми, та волонтерів.

Під час роботи було розкрито питання організаційно-правових зasad соціально-психологічної допомоги сім'ям з дітьми в умовах війни, здійснення експрес оцінки потреб сім'ї та дітей, надання першої психологічної допомоги, а також техніки стабілізації психологічних станів людей та дітей, що зазнали сильного стресу, та профілактики емоційного вигорання спеціалістів.

Такі вебінари допоможуть працівникам соціальної сфери не лише посилити свої професійні знання щодо соціально-психологічної роботи з сім'ями з дітьми, зрозуміти особливості роботи у період воєнного стану, але й знайти мотивацію та підтримку колег у подальшій професійній діяльності.

Посилання на захід: <http://surl.li/cfybp>

Ресурсний центр для внутрішньо переміщених осіб

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини розпочав роботу **Ресурсний центр для внутрішньо переміщених осіб**, мета діяльності якого надання освітньо-просвітницьких послуг, здійснення соціальної підтримки та психологічного супроводу, створення умов для комплексної реабілітації за видами (психологічна, соціальна, професійно-трудова, спортивна, медична) та інтеграції до життя Уманської територіальної громади.

Завданнями Ресурсного центру виступають:

- налагодження зв'язків між різними ініціативами та організаціями, що надають підтримку вимушеним переселенцям – для кращої координації зусиль та досягнення більшого спільногого ефекту;
- розробка і впровадження довгострокових стратегій допомоги вимушеним переселенцям та їх інтеграції;
- волонтерська діяльність науково-педагогічних працівників та здобувачів університету;
- допомога у вирішенні гуманітарних та соціально-правових проблем вимушених переселенців;
- проведення досліджень з питань соціально-правового захисту та питань комплексної реабілітації вимушеним переселенцям та їх адаптації у приймаючих громадах.

Напрями роботи Ресурсного центру:

- надання психологічної допомоги;
- проведення групової соціальної роботи з ВПО;
- проведення груп взаємопідтримки для ВПО;

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

- навчання фахівців для роботи з ВПО, зокрема соціальних працівників та психологів;
- організація та проведення тренінгових занять для ВПО;
- залучення волонтерів з числа студентської молоді для роботи з ВПО;
- проведення соціальних акцій тощо.

Заходи у межах діяльності Ресурсного центру для внутрішньої переміщених осіб

Дата і час	Назва заходу	
13 червня о 15:00	Тренінг для жінок «Психологічний бронежилет»	Екскурсія для дітей: - « Таємниці будинку Файнштейна»; - історія книгодрукування; - участь у майстер-класі з виготовлення поліграфічного виробу; - виставка унікальних мініатюрних книг та стародруків.
15 червня о 15:00	Мовний квест (для дітей віком від 10 до 13 років).	Мовна вікторина (для дітей віком від 13 до 16 років)
16 червня о 15:00	Тренінг для дорослих «Відновлення ресурсу в кризових ситуаціях»	Екскурсія для дітей з рефлексією до художнього музею м. Умані «Відкрий себе місту»
17 червня о 15:00	Світ для дітей (про поезію для дітей Л. Бойчук, Ю. Гончар, С. Кримовської та прозові твори О. Лущевської, С. Кочубей)	
20 червня о 15:00	Соціально-виховний захід «Мій Всесвіт – моя Україна» (спільно діти (6-12 років) та їхні батьки).	
21 червня о 15:00	Кінолекторій «Чорний козак» – українська історична фентезі-стрічка	
22 червня о 15:00	Мое відкриття Польщі (майстер-клас з вивчення польської мови)	
22 червня о 15:30	Літературне вітальння «День як день»	
23 червня о 15:00	Тренінг для батьків «Стабілізація психологічного стану дитини під час війни»	Екскурсія для дітей: садиба-музей «Лялькова хата» , с. Полянецьке
Психологічне індивідуальне консультування		

Посилання на захід: <http://surl.li/dcvzm>

Участь у проекті «Серце Флейти б'ється в унісон з Україною» («Flute's Heartbeat in tune with Ukraine»)

У період з 23 травня по 28 травня 2022 року відбувся проект «Серце Флейти б'ється в унісон з Україною» («Flute's Heartbeat in tune with Ukraine»), який відбувався у офлайн та онлайн форматах. Організаторами заходу стали представники Українського шекспірівського центру ЗНУ (ZNU, Zaporizhzhia National University) під керівництвом професорки кафедри німецької філології, перекладу та світової літератури Наталії Торкут. Співорганізаторами проекту стали співробітники Софійського університету Святого Клімента Охридського та Ситуаційного центру «Відчинені двері для України» (Софія, Болгарія). До онлайн-зустрічей доєдналася аспірантка I року навчання спеціальності 231 Соціальна робота Юлія Песоцька.

Проект ініційований видатною британською актрисою Келлі Хантер, художнім керівником лондонського театру Флейта, яка розробила і успішно апробувала унікальну театрально-терапевтичну методику «Hunter Heartbeat Method». Заходи відбулися у межах «Днів Шекспіра в Україні 2022».

У онлайн форматі відбулися три зустрічі:

23.05.22 відбулася вступна лекція, під час якої д-р Дар'я Лазаренко (СУ «Св. Клімент Охридський») познайомила учасників з методикою «Hunter Heartbeat Method», основними терапевтичними іграми, розробленими Келлі Хантер, та особливостями їх використання театром Флейта.

25.05.22 відбулася онлайн-зустріч з Келлі Хантер, під час якої учасники поспілкувалися з акторами театру Флейта.

28.05.22 відбулася заключна зустріч, під час якої учасники отримали можливість обговорити особливості роботи Келлі Хантер з українськими дітьми та молоддю під час її візиту до Софії у травні 2022 року, а також її рекомендації батькам, терапевтам та педагогам.

Також у цей період у Софії (Болгарія) відбувалися онлайн-зустрічі з дітками та батьками, які були змушені залишити Україну через війну. Варто зазначити, що учасники трупи вивчали українську мову (репліки тексту і необхідні слова), аби було зручніше спілкуватися з дітками та їх батьками. Під час останньої онлайн-зустрічі Келлі поділилася результатами, презентувавши відео.

Авторська методика викладена в книзі «Shakespeare's Heartbeat: Drama games for children with autism» (2014). Ефективність методики підтверджена як у Великій Британії, так і за її межами. Її вивчили й апробували в Університеті штату Огайо (США) в рамках дослідницького проекту. Він довів: застосування методики покращує соціальну взаємодію, розуміння прагматики мови та навички розпізнавання емоцій у людей з особливостями аутистичного спектру.

Сподіваємося, що цей метод стане корисним у роботі з ВПО та біженцями і сприятиме їхньому психоемоційному благополуччю. Дякуємо за безцінний досвід, яким поділилася команда Flute Theatre з українськими фахівцями з арт-терапії, психології, соціальної роботи та молодими вченими!

Посилання на захід: <http://surl.li/cfybu>

Проект «Коло турботи»

Благодійний проект «КОЛО ТУРБОТИ» створений ГО «Центр Соціального Лідерства» на чолі з Лисовською О. за підтримки Дитячого фонду ООН в Україні (UNICEF), під патронатом НДСЛ «ОХМАТДИТ» МОЗ України.

Мета проекту

У співпраці з медичними закладами, соцпрацівниками, психологами та волонтерськими організаціями надавати кваліфіковану безоплатну допомогу сім'ям, дітям віком від 0 до 6 років, що отримали гостру травму у результаті дії різноманітних обставин у ході війни в Україні.

Основні напрямки діяльності

1. Надання гуманітарної допомоги медичним закладам для дітей віком від 0 до 6 років та вагітним жінкам.

2. Опитування та систематизація даних що до кількості дітей, які знаходяться у стані гострого стресу.

3. Робота мобільних бригад психологів з навичками роботи з дітьми та які мають досвід роботи з гострою травмою.

4. Створення центрів психологічної допомоги у чотирьох містах: Київ, Львів, Умань, Дніпро.

5. Кваліфікована психологічна допомога дітям від 0–6 років та їхнім батькам, які пережили психотравмуючі події під час війни методами психологічних консультацій онлайн та під час прийомів у медичних закладах.

6. Розповсюдження інформаційних матеріалів що до порядку надання психологічної допомоги серед фахівців, що спілкуються з дітьми та сім'ями: педагоги, вихователі, волонтери у центрах прихистку, лікарі, соцпрацівники.

7. Навчання психологів методам роботи з гострою травмою у дітей (онлайн тренінги).

Актуальність проекту

Чимало людей сьогодні переживають постійну тривогу, гнітючий страх за власне життя, тотальне спустошення та хронічну втому. Тому психологічний стан та психічне здоров'я є вкрай важливим. Особливо це стосується маленьких діток, які знаходилися під обстрілами, були змушені переховуватися в підвалих чи бомбосховищах або покинути свій дім та переїхати у безпечніші зони.

Пережитий досвід матиме непоправний вплив на майбутнє дитини, який проявлятиметься у вигляді фізичного та/або психічного захворювання, проблемах у спілкуванні з оточуючими, невпевненості у власних силах, депресивних станах та навіть склонності до самогубства.

Тому важливо діяти негайно. Виявляти ознаки такої травми та надавати професійну психологічну поміч.

Роль університету та факультету

- Залучення психологів до роботи проекту
- Кваліфікована допомога науково-педагогічних працівників під час підготовки психологів проекту

- Волонтерська допомога під час роботи з ВПО

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

Проект «Спільно. Точки зустрічі»

В місті Умань розпочав роботу проект «Спільно. Точки зустрічі», який реалізовується спільно з ГО «Фонд «Професійний розвиток Харкова» за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) та у співпраці з Міністерством молоді і спорту України.

Проект «Спільно. Точки зустрічі», спрямований на підтримку дітей, підлітків та їхніх родин, які через війну були змушені залишити свої домівки.

Проект діє на трьох локаціях:

- Центр розвитку дитини «Перший клас» (вул. Виговського, 35)
- Центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Пролісок» (вул. Костельна, 12)
- Служба первинного соціально-психологічного консультування (вул. Комарова, 13А).

Здобувачі вищої освіти факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини долучаються до реалізації проекту.

Проект «Спільно. Точки зустрічі»

[UNICEF Ukraine](#)

Національно-патріотичний табір для студентської молоді «Дія»

Впродовж II семестру навчального 2021-2022 року діяла XV зміна Національно-патріотичного табору для студентської молоді «Дія», яка мала назву «Україна переможе!»

В межах діяльності цієї зміни, були проведені такі заходи:

Акція «Карта благочинності», де студентам було запропоновано розказати та показати про свою діяльність на благо нашої Держави. Учасники надсилали світлинни та відео як вони допомагають готовувати для ЗСУ, збирають гуманітарну допомогу, плетуть сітки і т.д.

Акція «Разом переможемо!». Студенти підготували ряд відеозвернень зі словами вдячності, підтримки та побажань до Батьківщини, солдатів, волонтерів та народу, адже Україна має потребу в міцному тилу, єдності та підтримці.

У результаті впровадження системи національно-патріотичного виховання в таборі «Дія» очікуються такі результати:

- забезпечення у молодого покоління розвинutoї патріотичної свідомості і відповідальності, почуття вірності, любові до Батьківщини, поваги до національних, історичних, культурних і духовних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови та державних символів України, турботи про спільне благо, природу, збереження та шанування національної пам'яті, формування активної громадянської позиції;

- зацікавленість молоді щодо служби у Збройних Силах України, готовність до захисту України та виконання конституційного і громадянського обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, з метою становлення її як правової, демократичної, соціальної держави;

- формування компетенцій, необхідних для захисту України, служби в Збройних Силах України;

- збереження стабільності в суспільстві, соціальному та економічному розвитку країни, зміцнення її обороноздатності та безпеки;
- створення ефективної системи національно-патріотичного виховання молоді.

У першому семестрі 2022-2023 н.р. стартувала Зміна національно патріотичного табору для студентської молоді «Дія»- «Сильні. Вільні. Незалежні!» яка приурочена до Дня незалежності нашої держави.

Посилання на захід: <http://surl.li/cfxzb>

Посилання на захід: <http://surl.li/cxbnm>

Захист соціальних проектів інклюзивного туризму «Подорожуємо без бар'єрів»

22 серпня 2022 року на факультеті соціальної та психологічної освіти відбувся конкурс захистів соціальних проектів інклюзивного туризму «Подорожуємо без бар'єрів».

Мета конкурсу – визначити важливість інклюзивного туризму як систему заходів спрямованих на відновлення та розвиток фізичного, соціального, духовного, творчого та інтелектуального рівня життєдіяльності особи з урахуванням фізичних та психічних можливостей для сприяння її інтеграції в суспільство.

Тому студенти факультету соціальної та психологічної освіти проявили активність, вміння та презентували цікаві проекти з розробленими туристично-інклюзивними маршрутами для осіб з обмеженими можливостями різних нозологій.

Посилання на захід: <http://surl.li/cxbni>

Участь у проекті «Теоретико-методологічне використання терапевтичної методики Хібукі-терапія у роботі з дитячою травмою»

На базі факультету соціальної та психологічної освіти розпочала свою роботу Хібукі-терапія. Ізраїльсько-український проект направлений на допомогу дітям ВПО та особам, які мають симптоми ПТСР.

Проект розпочався у зв'язку з викликами війни та значної кількості дітей, які отримали психотравмуючий досвід. Народився метод Хібукі-терапії у 2006 році, як відповідь на виклики війни та значної частиною біженців під час Другої Ліванської війни. Діти пережили страх, вибухи ракет, втрату близьких, розставання з будинком, усе, з чим зіткнулися українські діти у ці дні війни. Серед різних методів саме робота через іграшку – собачку з сумними очима, яка може обійняти, виявилася тоді максимально ефективною. Згодом цей метод був успішно застосований у Японії та Сполучених штатах Америки.

У чому ефект терапії через плюшеву іграшку? Гра дитини є її мовою, а іграшка – словами!

Для терапії травм є кілька важливих моментів. Перше – це можливість безпечно говорити про свої переживання та страхи, і друге – перенести фокус із себе на іншого. І коли дитина отримує іграшкового собаку, який спеціально їхав до нього з далекого Ізраїлю, де дітки теж знають, що таке війна, він отримує друга, про якого може піклуватися і через якого може транслювати нам свій внутрішній світ.

Для того щоб іграшка справлялася з усіма цими завданнями, вона сконструйована особливим чином.

У неї сумні очі, в яких малюк бачить відображення та прийняття свого смутку – вони сумують разом, а разом завжди легше.

Має довгі лапки, спеціально, щоб обійтися. Саме тому нашого собаку звуть Хібукі, від ІВРИТСЬКОГО слова «обійтися». Неможливо переоцінити важливість обійтися для емоційного стану дитини. Хібука має довгі вуха, щоб уважно слухати дитину, не перебиваючи і не засуджуючи. Цими вушками можна втерти дитячі сльози.

Посилання на захід: <http://surl.li/degpd>

Курс реабілітаційної допомоги особам у кризових ситуаціях

Вторгнення РФ в Україну створило безліч нових викликів для всіх українців. І ці нові виклики не тільки стають на шляху до повноцінного життя, а й створюють перешкоди для реалізації потреб, які ще зовсім нещодавно здавалися базовими. Війна забирає життя і здоров'я, змушує людей залишати свої домівки, розлучає близьких. Практично все населення України живе в постійному стресі, переживає тривогу за своє життя та життя своїх близьких, не відчуває себе у безпеці, що в цілому має негативний вплив на психічне здоров'я. Крім постійної загрози фізичних травм під час війни, багато українців переживають травми психологічні.

Поруч з тими жахливими наслідками війни, які є очевидними, є й ті, які проявляються та стають помітними не одразу. Але це не означає, що роботу з ними потрібно відкладати на потім. Війна з усіма її проявами – це надпотужний стрес, який може мати вплив на психіку людей і через кілька років після того, як бойові дії завершаться. Щоб потім не було занадто пізно, вже зараз потрібно турбуватися про психічне здоров'я населення.

У час війни та після її закінчення увага до психічного здоров'я громадян повинна бути на особливо високому рівні, оскільки саме рівень психологічного благополуччя буде впливати на загальний стан здоров'я, економічне відновлення та добробут країни.

Щоб українці, які постраждали внаслідок дій агресора, отримали повноцінний і ефективний доступ до психологічної допомоги, перша леді Олена Зеленська ініціювала створення «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки». Це органічне продовження ініціативи «Без бар'єрів», адже спрямована також і на ліквідацію будь-яких бар'єрів, спричинених наслідками війни для психічного здоров'я українців.

Важливість об'єднання зусиль для подолання викликів, що постали через війну, у сфері психічного здоров'я українців є важливою умовою для досягнення мети проекту, а саме – створення системи, яка готова реагувати на всі виклики та здатна надати допомогу всім, хто її потребує.

Враховуючи вищеозначене, на факультеті соціальної та психологічної освіти стартує *Курс реабілітаційної допомоги особам у кризових ситуаціях*, у межах викладання якого буде приділено особливу увагу питанням соціальної, психологічної та особистісної стійкості учнівської та студентської молоді, викладачів.

Серед лекторів – науково-педагогічні працівники факультету соціальної та психологічної освіти, фахівці Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, практичні психологи, волонтери, громадські діячі.

Посилання на захід: <http://surl.li/degqr>

«ПОРУЧ» – спільний проект Міністерства освіти і науки України, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), Українського інституту когнітивно-поведінкової терапії та ГО «ВГЦ «Волонтер»

Ці групи – можливість обмінятися інформацією, дізнатися щось нове як про емоції дітей, які живуть у ситуації війни, так і про себе та свої емоції, отримати фахові поради, як підтримати себе та своїх учнів.

Зустрічі проходять онлайн у Zoom двічі на тиждень впродовж місяця. Кожна зустріч – 90 хвилин.

Участь у групах – безкоштовна. В кожній бере участь до десяти учасників та ведучий-психолог.

Тематика зустрічей:

Як стабілізувати себе та підтримати дітей

Які техніки дозволяють керувати емоціями у складні часи

Як планувати у часи невизначеності

Як створити своє коло підтримки та де знайти ресурси для цього тощо

Посилання на захід: <http://surl.li/degsb>

Впровадження програми соціально-психологічної реабілітації військовослужбовців

Нині одним з найактуальніших питань в нашій державі є реабілітація військовослужбовців, які брали участь у бойових діях. Їм доводиться постійно відчувати стани тривоги, настороженості, стресу, що негативно відбувається як на психічному, так і на фізичному здоров'ї. Важливо також враховувати, що учасники військових операцій зазнають складнощів як під час адаптації, власне, до зони бойових дій, що звісно є непростим та нетиповим процесом. Але й більшість з них зазнають дезадаптації й при поверненні додому, адже події, які їм доводиться пережити спровалюють (чинять) значний руйнівний вплив на особистість, її психо-емоційний стан, здатність мислити, функціонувати в звичайних для інших людей умовах.

Факультет соціальної та психологічної освіти активно працює в напрямі їх реабілітації. Для нас є це питання є провідним та охоплює кілька аспектів.

Зокрема, щодо наукової діяльності в даній тематиці, науково-педагогічними працівниками факультету планується видання методичних рекомендацій на тему: «Соціально-психологічна реабілітація військовослужбовців засобами каністерапії». Згадана наукова послуга буде здійснена в рамках співпраці з Центральним клубом собаківництва товариства сприяння обороні України. Крім того, аспірантами факультету обираються теми дисертацій, що напряму або певним чином стосуються питання психологічної реабілітації військовослужбовців.

Планується також практична діяльність з даної проблематики. Провідні співробітники факультету, психологи-практики в рамках співпраці з військовими госпіталями Уманського району здійснюють групові та індивідуальні зустрічі з психологічною підтримкою з військовослужбовцями, що там знаходяться. До того ж, ми маємо на меті розробку серії тренінгів та програми соціально-психологічної реабілітації для них.

Посилання на захід: <http://surl.li/degsj>